

Animalian keskeiset tavoitteet kuntavaaleissa 2025

**Myös kuntapolitiikalla voidaan vaikuttaa eläinten hyvinvointiin.
Animalian ensisijaiset tavoitteet tuleviin kuntavaaleihin esitellään alla.**

Tavoite 1: Julkisten ruokapalveluiden ateriatarjonta on muutettava nykyistä kasvispainotteisemmaksi

Kuntien on huomioitava kasvispainotteisuus ruokahankinnoissa nykyistä huomattavasti paremmin. Tavoitteemme on, että kunnat panostavat kasvien osuuden kasvattamiseen ja lihan ja muiden eläinperäisten tuotteiden osuuden vähentämiseen julkisissa ateriapalveluissa.

Kasvipohjainen ruokavalio on tutkitusti parempi niin ihmisten terveydelle, ilmastolle, eläimille kuin myös Itämerelle. Myös kesällä 2023 julkaistut pohjoismaiset ravitsemussuositukset painottavat lihan vähentämisen ja kasvien lisäämisen tärkeyttä niin terveys- kuin ympäristösyistä.

Helsingin yliopiston tuore tutkimus osoittaa, että suomalaiset päiväkotilapset syövät yli viisi kertaa enemmän punaista lihaa kuin olisi terveydelle ja maapallon kantokyvyllä hyväksi, kun vertailukohtaksi otetaan planetaarinen ruokavalio. Suomalaisista miehistä taas peräti neljä viidestä syö liikaa punaista lihaa suomalaisiin ravitsemussuosituksiin verrattuna. Korvaamalla eläinperäisiä tuotteita kotimaisilla kasviproteiinituotteilla edistetään myös kestävästä kotimaista maataloustuotantoa.

Julkiset hankinnat ja niihin liittyvät valinnat ovat yksinkertainen tapa vaikuttaa eläinten hyvinvointiin. Keskeisessä asemassa ovat elintarvikehankinnat: kunnalliset keittiöt ja ateriapalvelut voivat kasvispainotteisilla valinnoilla ohjata ruokailua eläin- ja ympäristöystävälliseen suuntaan.

Kasviperäiset tuotteet ilmaston kannalta paras vaihtoehto

Ilmastopäästöjä vähennettäessä on tärkeää, että ei vain siirrytä ilmastoa paljon kuormittavista eläinperäisistä elintarvikkeista hieman vähemmän ilmastoa kuormittaviin eläinperäisiin tuotteisiin. Esimerkiksi broilerinlihaa markkinoidaan punaista lihaa ilmastoystävällisempänä, mutta sen tuotanto aiheuttaa huomattavaa kärsimystä eläimille ja myös luontokatoaikutukset ovat huomattavan suuria.

Myös maitotuotteet, erityisesti juustot, kuormittavat ympäristöä huomattavilla ilmastopäästöillä. Esimerkiksi kaurajuoman tarjoaminen sekä ruokajuomaksi että kahvimaidoksi on helppo tapa aloittaa maitotuotteiden käytön vähentäminen.

Kasviperäiset tuotteet ovat lähes poikkeuksetta ilmaston ja ympäristön kannalta vähäpäästöisin ja ympäristöystävällisin valinta. Lisää aiheesta löydät Animalian [Eläinoikeusraportista](https://animalia.fi/elainoikeusraportti-2023/) (<https://animalia.fi/elainoikeusraportti-2023/>).

Keinoja kasvispainotteisuuden lisäämiseen on monia

Eläin- ja ilmastoystävällinen ruoka painottuu kasviperäisiin elintarvikkeisiin. Kasvien ja kasviproteiinien osuutta ruuassa voidaan nostaa siirtymällä esimerkiksi yhteen tai useampaan viikoittaiseen kasvisruokapäivään. Tämän lisäksi ruuan ympäristökuormitusta voidaan vähentää, kun kaikkien lihaa sisältävien aterioiden lihamäärää vähennetään esimerkiksi korvaamalla puolet lihasta kasviproteiineilla. Kunnat voivat linjata kunnallisessa ruokailussa tarjottavan ruuan laadun eettisistä kriteereistä.

Vegaaninen kasvisruoka ja erilaiset kasviperäiset valmisruokavaihtoehdot sekä puolivalmisteet ovat vakiintuneet kasvavaksi ruokatrendiksi. Huomioimalla tämä nostetaan myös julkisten ruokapalveluiden arvostusta ja kiinnostusta. Saatavilla on jo runsas määrä kasviperäisiä valmisteita, joten kasvisruuan valmistaminen laitoskeittiöissä muuttuu yhä helpommaksi ja monipuolisemmin sovellettavaksi. Monet kasviperäiset ruuat tukevat myös paikallista yrittäjyyttä ja tuotantoa, sillä ympäri Suomen on syntynyt yrityksiä, jotka perustavat tuotantonsa innovatiivisille kasvistuotteille.

Julkisessa ruokailussa opitut tavat siirtyvät usein kotikeittiöihin, joten kasvispainotteinen laitosruokailu muuttaa ihmisten ruokailutottumuksia myös laajemmin kestävämmäksi niin ympäristön, terveyden kuin eläintenkin kannalta.

Puolet parempaa -kampanja tavoittelee eläinperäisten tuotteiden puolittamista

Puolet parempaa -kampanja kannustaa Suomen kuntia ja kaupunkeja puolittamaan eläinperäisten tuotteiden ostot julkisissa hankinnoissa vuoteen 2030 mennessä ja korvaamaan ne muun muassa kotimaisilla kasviproteiineilla. Kampanjan tavoitteena on saada aikaan valtuustoaloitteiden aalto, joka muuttaisi kuntien elintarvikehankinnat ilmaston, eläinten ja luontokadon kannalta kestävämmiksi.

Kampanja käynnistyi keväällä 2024 ja aloitteita on tehty jo 16 kunnassa. Puolet parempaa -kampanjan toteuttavat Greenpeace, Luontoliitto ja Animalia.

Tavoite 2: Kunnissa laadittava eläinten hyvinvointisuunnitelma

Kuntien tulisi tulevaisuudessa laatia suunnitelma eläinten hyvinvoinnin edistämisestä, jossa on selkeät mittarit ja seurantamekanismit (kuten esimerkiksi nykyiset sukupuolten tasa-arvosuunnitelmat). Suunnitelman tulee kattaa niin tuotanto- ja lemmikkieläinten kuin luonnonvaraistenkin eläinten hyvinvointiin vaikuttavat asiat.

Nykyisen eläinlääkintähuoltolain 6 §:n mukaan kunnan on laadittava suunnitelma järjestämistään eläinlääkäripalveluista sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan järjestämisestä alueellaan. Tätä suunnitelmaa on laajennettava osuudella eläinten hyvinvointia edistävästä toimista. Näin kunta ottaisi aktiivisesti vastuuta eläinten hyvinvoinnin kohentumisesta alueellaan.

Suunnitelmassa kunnan tulee määritellä, miten se edistää eläinten hyvinvointia toimillaan ja arvioi eri toimien hyvinvointivaikutuksia. Suunnitelmassa määritellään eläinten hyvinvoinnin edistämisen kehityskohteet aina yhdelle nelivuotiskaudelle. Kunnissa tulisi jatkossa kehittää myös eläinten hyvinvointivaikutusten arviointia.

Annamme mielellämme lisätietoja.

Laura Uotila
eläinsuojeluasiantuntija
laura.uotila@animalia.fi
050 543 9601